

RAZVIJANJE KOLOKACIJSKE KOMPETENCIJE U HRVATSKOME KAO STRANOM I DRUGOM JEZIKU

*Bernardina Petrović**

Filozofski fakultet, Zagreb

Kolokacijska se kompetencija očituje u stvaranju, interpretiranju, prihvaćanju i odbacivanju kombinacija riječi koje se na sintagmatskoj razini supojavljaju i pri tome ulaze u različite semantičke odnose. Svojom kolokacijskom kompetencijom izvorni govornici prepoznaju ovjerene, sumnjive i neovjerene kolokacije. Neizvorni govornici međutim kolokacijsko slaganje moraju učiti. Da bi mogli ovladati kolokacijskom kompetencijom u hrvatskome jeziku, neizvorni bi govornici trebali usvajati povezane leksičke cjeline i razlike u značenjima semantički srodnih riječi. Stoga je nužno uputiti ih ne samo na značenja pojedinih riječi nego i na njihov kolokacijski raspon, odnosno na sva značenja koja proizlaze iz kolokacijskih odnosa. Osim kratkog osvrtu na pristup kolokacijama u jezikoslovnim istraživanjima, u radu se iznose konkretni prijedlozi za ovladavanje kolokacijskih kombinacija u procesu učenja hrvatskoga kao stranog i drugog jezika.

Cljučne riječi: kolokacije, kolokacijska kompetencija, hrvatski jezik, kolokacije u hrvatskom jeziku

1. UVODNE NAPOMENE

Posljednjih je godina pitanje učenja i poučavanja hrvatskoga kao stranog i drugog jezika sve više zastupljeno u raspravama o nastavi stranih jezika. Za hrvatski se kao nematerinski jezik ne zanimaju samo kroatisti i drugi jezikoslovci, posebice psiholingvisti i sociolingvisti, nego i predavači i lektori hrvatskoga jezika na inozemnim sveučilištima i mnogi stručnjaci koji izvode nastavu hrvatskoga kao stranog i drugog, ali i materinskog jezika. Osim znanstvenih i stručnih rasprava koje aktualiziraju problematiku nematerinskoga hrvatskoga iz različitih aspekata, tiskaju se i različite publikacije koje pomažu svladavanju hrvatskoga jezika kao drugog i stranog. Najviše se pozornosti posvećuje gramatičkim temama, a interes se sve više usmjerava i na leksički pristup u nastavi. Kako je kolokacijska kompetencija jedan od najvažnijih čimbenika leksičkoga pristupa u učenju stranoga jezika, nužno je dostatnu pozornost posvetiti upravo prezentaciji kolokacijskih struktura u hrvatskom kao drugom i stranom jeziku.

* Bernardina Petrović, Filozofski fakultet, Zagreb, e-mail: bernardina.petrovic@ffzg.hr

O kolokacijama nema previše obavijesti u kurentnoj lingvističkoj literaturi na hrvatskome jeziku. Osim rasprave o općim kolokacijskim pitanjima uglavnom potkrijepljenim primjerima iz hrvatskoga jezika (Ivir, 1992–93), ostali radovi koji se tiču kolokacijske problematike ili iznose opće obavijesti o kolokacijama u engleskom jeziku (Valentić, 1992; Borić, 1999) ili o kolokacijama i višerječnicama raspravljaju s kontrastivnoga (Borić, 1996; 1998), leksikografskoga (Mihaljević, 1991; Pritchard, 1998; Borić, 2002) i terminološkoga motrišta (Špiranec, 2005) ili ih razmatraju kao integralan dio suvremenog pristupa u nastavi stranih jezika s posebnim osvrtom na engleski jezik (Borić, 2004).

2. KOLOKACIJE – SLOŽEN LEKSIČKO-SEMANTIČKI FENOMEN

Pojam *kolokacije* prvi je u teorijsku lingvistiku uveo John Firth koji sintagmatske izraze razmatra i opisuje na leksičkoj razini (Firth, 1957). U suvremenim se jezikoslovnim istraživanjima kolokacije definiraju uglavnom prema Firthovim postavkama, ali im se sve više prostora daje na području semantike i sintakse. U pravilu se kolokacije opisuju kao supojavljivanje izraza na sintagmatskoj razini koji čine smisaone višerječne nizove. Sažimajući podatke o kolokacijama iz relevantne literature, može se reći da su kolokacije: a) susmještaj riječi u sintagmatskom nizu, odnosno kombinacija najmanje dviju riječi koja se zajedno supojavljuje u kontekstu; b) reducirano i selektivno kombiniranje leksičkih jedinica koji čine labavije ili čvršće leksičke sveze ograničenije od slobodnih kombinacija, ali slobodnije od idiomatskih odnosno frazeoloških sklopova; c) složen semantički fenomen koji pridonosi jezičnoj ekonomiji i kreativnosti i d) jedan od ključnih čimbenika usvajanja vokabulara u učenju stranoga jezika. Dakako, tim se reduciranim definicijama ne iscrpljuju sve mogućnosti određivanja kolokacija, no ti su opisi svakako relevantni za pristup kolokacijama u učenju hrvatskoga kao drugog i stranog jezika.

Većina leksikologa i leksikografa prihvaća strukturnu raščlambu kolokacija koju je razradio Franz Joseph Hausmann (Hausmann, 1989). U kolokacijskoj je svezi jedna riječ osnova, a druga/druge kolikator/i. Dok je osnova značenjski nositelj kolokacije, kolikator(i) poblje objašnjava(ju) aktualizirano značenje osnove. Primjerice, kolokacija *zimski kaput* označuje 'dio odjeće koji se kopča sprijeda, oblači iznad druge odjeće i služi kao zaštita od hladnoće'. Izraz *kaput* u toj kolokaciji jest osnovom, jer označuje 'dio odjeće', a izraz *zimski* poblje određuje uvjete (godišnje doba) u kojem se taj dio odjeće odijeva i u toj kolokaciji ima funkciju kolikatora. Osim toga, uz osnovu *kaput* mogu stajati i drugi kolikator, primjerice *kratki ~, dugi ~*. U tom je smislu uvriježeno govoriti o kolokacijama kao o predvidljivom značenjskom uzorku (Fontenelle, 1997: 18). U hrvatskome su jeziku kolokacijske strukture različite, a najčešće su dvočlane kolokacije sastavljene od imenica, glagola, pridjeva te priloga:

- a) pridjev + imenica (*slijepi miš, naporan dan, plastična operacija, samohrana majka*)
- b) glagol + imenica (*obaviti pregled, topiti mast, analizirati sadržaj, uzdržavati obitelj*)

c) prilog + glagol (*naporno raditi, lijepo pjevati, brutalno pretući, pravedno postupiti*).

Od višočlanih su kolokacijskih kombinacija najčešće kolokacije glagol + pridjev + imenica (*oboriti svjetski rekord, spremati se za večernji izlazak, imati čudan osjećaj, napraviti dobar posao*). Kolokacijske strukture mogu biti dopuštene (*pikantna kobasica, ljubazno pozdraviti, slaviti rođendan*), ovjerene (*pikantan trač, ljubazno napraviti, slaviti ropstvo*) i neovjerene (**pikantna ulica, *ljubazno se ubiti, *slaviti računalo*).

Pri tome se otvaraju pitanja na koja je teško dati jasne i jednoznačne odgovore, a detaljnije ih je analizirala Borić (1996): 1. Kako razlikovati kolokacije od drugih sintagmatskih jedinica – slobodnih kombinacija i frazema? 2. Koji su kriteriji da se neke riječi supopjavljaju, a neke ne, iako mogu pripadati istom semantičkom polju? 3. Kako zapravo nastaje kolokacijsko značenje? 4. Kako se oblikuje novo značenje kolokacije kao cjeline, neovisno o pojedinačnim značenjima njezinih sastavnica? 5. Zašto izvorni govornici bez većih problema uporabljaju kolokacije čak i ako se s njima susreću prvi put? 6. Kako neizvornom govorniku pomoći u učenju kolokacijske kompetencije stranoga jezika?

3. KOLOKACIJSKA KOMPETENCIJA U UČENJU HRVATSKOGA KAO STRANOG I DRUGOG JEZIKA

Za uspješnu je komunikaciju na stranom jeziku potrebno dobro poznavati i leksik i gramatiku. Dihotomija između leksika i gramatike podrazumijevala je ekstenzivno učenje pojedinačnih jedinica na leksičkoj razini s pretpostavkom da će se te jedinice uspješno uporabiti aktiviranjem gramatičkih pravila u komunikacijskoj situaciji (Gorjanc i Jurko, 2004:50). Leksičke su jedinice u mentalnom leksikonu pohranjene cjelovito i međusobno su povezane s pragmatičkim obavijestima. Pri učenju je puno učinkovitije zapamtiti sintagmatske izraze *zimski kaput, položiti ispit ili lijepo pjevati* koji se usvajaju i pohranjuju kao cjelovita obavijest, a aktiviraju kao komunikacijski predvidljive asocijativne mreže. Tako se, primjerice, s glagolom *položiti* u hrvatskome jeziku predviđa niz supojavnica na sintagmatskoj razini: *~ ispit, ~ test, ~ kolokvij, ~ kamen temeljac, ~ novac, ~ jamčevinu, ~ vijenac, ~ tijelo u grob (raku)*... Budući da su predvidljive supojavnice velika pomoć u učenju stranoga jezika, kolokacije omogućuju učinkovitiju komunikaciju u procesu učenja, jer nema potrebe da neizvorni govornik svaki put iznova proizvodi ustaljene kolokacijske strukture. Pogriješke u komunikaciji najčešće ne nastaju zbog nepoznavanja gramatičkih pravila ili nerazumijevanja novih riječi nego zbog neprepoznavanja i krive uporabe sintagmatskih kombinacija u konkretnoj komunikacijskoj situaciji. Učeći kolokacije, neizvorni govornici lakše prihvaćaju semantičku razinu sintagmatski povezanih jedinica, identificiraju povezanost elemenata u tekstu, stvaraju sintaktički prihvatljive jedinice, proširuju govornu i pisanu fluentnost te usavršavaju izgovor i intonaciju.

Kolokacijski kompetentan neizvorni govornik hrvatskoga jezika s ograničenim vokabularom komunikacijski je kompetentniji od neizvornoga govornika s velikim znanjem pojedinačnih riječi kojima vrlo često slaže neprikladne sintagmatske kombinacije. Iako je

neizvornim govornicima gramatička struktura hrvatskoga jezika prilično složena i često neprozirna pa joj se treba pridati puna pozornost, učenje bi kolokacija također trebalo uključiti na početnim stupnjevima, jer na toj razini govornik nije osposobljen samostalno proizvoditi složenije rečenice već samo reproducirati zapamćene. Cilj je usvojiti obične svakodnevne riječi, ali uz one kolokatore s kojima se najčešće pojavljuju u tekstu. Kako su svakodnevne riječi nepresušno vrelo u učenju kolokacija, vokabular bi se neizvornih govornika trebao proširivati učenjem kolokacijskoga raspona od srednjeg stupnja učenja naviše (Borić, 2004:66). To znači da ne bi trebalo inzistirati na učenju novih riječi već uz poznate riječi kao osnove usvajati njihove najčešće kolokatore. Na taj će način neizvorni govornici bolje upamtiti višerječne cjeline i moći ih uporabiti u konkretnoj komunikacijskoj situaciji, čime se osjetno poboljšava kolokacijska kompetencija. Nažalost, suvremeni hrvatski opći jednojezični rječnici ne nude previše kolokacija uz pojedine natukničke lekseme pa u tom smislu neizvornim govornicima ne mogu biti pouzdanim osloncem. Primjerice, Anić (2003) uz natuknicu *kuća* navodi kolokatore *kamena ~a, zidana ~a; iz dobre ~e; izdavačka ~a, kazališna ~a, robna ~a; Božja ~a; javna ~a; ~a u nizu; luda ~a; vladarska ~a*, a Šonje (2000) *obiteljska ~, drvena ~, kamena ~, prizemna ~, višekatna ~; poštena ~; ~ Draškovića, ~ Habsburgovaca; robna ~, nakladna ~, modna ~, dok sintagmatske izraze luda ~ i vječna ~ drži frazemima. Kao što je razvidno, oba su rječnika kao kolokatore uglavnom navodila pridjeve, dok su ostale kolokacijske strukture bitno zanemarene pa će neizvornim govornicima u pronalaženju točnih kolokacijskih sklopova teško biti od velike pomoći.*

4. KAKO (NA)UČITI KOLOKACIJE U HRVATSKOME KAO STRANOM I DRUGOM JEZIKU?

Poučavanje je kolokacija zahtjevan i nimalo lak zadatak koji poučavatelju ostavlja širok raspon mogućnosti odabira različitih pristupa. Osim toga, poučavatelj mora pronaći učinkovite metode koje će neizvornim govornicima pomoći da naučene kolokacijske sklopove ne povezuju sa svojim materinskim jezikom i da ih mogu uporabiti u odgovarajućim komunikacijskim situacijama. Iako se poučavatelji hrvatskoga kao stranog i drugog jezika mogu oslanjati na razvijena iskustva poučavanja svjetskih jezika i na brojne teorijske radove i praktične rezultate iz toga područja, u poučavanju se kolokacija moraju okrenuti isključivo vlastitom praktičnom iskustvu ili spoznajama iz inozemnih bibliografskih jedinica, jer o tom problemu u kroatističkoj literaturi ne mogu naći relevantnih znanstvenih i stručnih obavijesti.

Neizvorni govornici hrvatskoga jezika mogu učiti kolokacijske strukture uz pomoć tekstova iz različitih funkcionalnih stilova ili u neposrednoj usmenoj komunikaciji te na taj način razvijati i pismene i govorne vještine. Pri odabiru tekstova valja obratiti pozornost na sadržaje s kojima se govornici susreću u svakodnevnim situacijama i svakako izbjegavati poeziju, jer pjesnici često oblikuju kolokacijske strukture netipične za opću uporabu pa bi takve kolokacije mogle zbuniti neizvornog govornika. Također u obzir valja uzeti činjenicu da bi neizvorni govornici prvo morali usvojiti osnovne kolokacijske strukture kao što su pridjev + imenica i glagol + imenica, osobito na nižim stupnjevima učenja. Sa stupnjem

svladavanja gramatičkih pravila i osnovnih leksičkih struktura hrvatskoga jezika proširivao bi se kolokacijski raspon već usvojenih kolokacijskih struktura. To znači da bi se kolokatori uz pojedine osnove usvajali na različitim stupnjevima učenja, što se osobito odnosi na najčešće i značenjski najrazvedenije kolokatore, ali i osnove. Na primjeru osnove *kuća* i njezinih kolokatora mogu se predočiti raznolike vježbe za usvajanje kolokacija namijenjene različitim stupnjevima učenja hrvatskoga kao stranog i drugog jezika.

Primarno je značenje riječi *kuća* 'stambeni objekt' i uz njega se veže bogat kolokacijski potencijal: namjena (*obiteljska* ~, ~ *za odmor*, *stambena* ~, *poslovna* ~, *stambeno-poslovna* ~, *planinarska* ~, *seljačka* ~, *ruralna* ~), tip (*samostojeća* ~, ~ *u nizu*), veličina (*mala* ~, *velika* ~, *prizemna* ~, *višećatna* ~, *dvoetažna* ~, *troetažna* ~), model gradnje (*kamena* ~, *drvena* ~, ~ *od ćerpiča*, ~ *od opeke*, *montažna* ~, *kanadska* ~, *pasivna* ~, *niskoenergetska* ~), stanje (*novosagrađena* ~, *trošna* ~, *devastirana* ~, *kuća za* ~) i nekretnina (~ *za prodaju*, *namještena* ~, *nenamještena* ~, *prodaja* ~e, *kupnja* ~e, *iznajmljivanje* ~e, *unajmljivanje* ~e, *prodavati/prodati* ~u, *kupovati/kupiti* ~u, *iznajmljivati/iznajmiti* ~u, *unajmljivati/unajmiti* ~u, *zemljište s* ~om, *seosko imanje s* ~om). Drugo se značenje riječi *kuća* odnosi na 'obitelj i dom' i najslabijeg je kolokacijskog potencijala (*rodna* ~, *iz dobre* ~, *poštena* ~). Uz treće se značenje 'djelatnost' veže prilično razveden kolokacijski potencijal (*robna* ~, *modna* ~, *kazališna* ~, *nakladnička* ~, *izdavačka* ~, *novinska* ~, *produkcijaska* ~, *diskografska* ~, *aukcijaska* ~, *brokerska* ~, *osiguravajuća* ~, *sanitetska* ~, *auto* ~, *javna* ~, *ženska* ~). Četvrto je značenje 'zdanje posebne namjene' (*vladarska* ~, *Kuća slavnih*, *Bijela* ~). Osnovi *kuća* najčešće se kao kolokatori pridružuju pridjevi, dok se glagolsko-imeničke kolokacije nešto rjeđe u odnosu na pridjevsko-imeničke: *graditi* ~u, *sagraditi* ~u, *izgraditi* ~u, *sazidati* ~u, *doći/dolaziti* ~i, *stići/stizati* ~i, *vratiti se/vraćati se* ~i (= *povratak* ~i), *ulaziti/ući u* ~u, *izlaziti/izaći iz* ~e, *napustiti/napuštati* ~u, *ići* ~i, *poslati* ~i, *dignuti/dići* ~u u zrak. Ne znači, naravno, da će se sve navedene kolokacije s osnovom *kuća* usvajati na istom stupnju učenja. Usvajanje kolokacija ovisi o različitim čimbenicima, poglavito o motivaciji polaznika i njihovu predznanju, pa bi se i vježbe za razvijanje kolokacijske kompetencije svakako trebale uskladiti s realnim spoznajama. Stoga se predloženi tipovi zadataka mogu kombinirati na različitim stupnjevima učenja.

Za niže je stupnjeve prihvatljiv tip zadatka u kojem se kolokatorima mora pridružiti odgovarajuća osnova:

obiteljska, drvena, kamena, prizemna, modna, samostojeća _____ /kuća/
voće, riba, voda, zrak, noć, rana, vijest _____ /svjež, -a, -e/
djecu, bolesnika, stare, nemoćne; lice, vrt, prijateljstvo _____ /njegovati/
pjevati, izgledati, govoriti, napredovati, provesti (se) _____ /lijepo/
rat; prvak, rekord; čovjek, pisac, znanstvenik; pitanje; baština _____ /svjetski, -a, -o/

Sličan je tip zadatka i onaj u kojem se osnovi mora pridružiti odgovarajući kolokator na temelju navedenog značenja kolokacije:

Kuća u kojoj stanuje obitelj: _____ kuća. /obiteljska/
 Kuća sagrađena od drveta: _____ kuća. /drvena/

Kuća sagrađena od kamena: _____ kuća. /*kamena*/
 Mjesto na kojem se kupuje roba zove se _____ kuća. /*robna*/
 Mjesto na kojem se prodaju modni predmeti zove se _____ kuća. /*modna*/

Koristan je i tip zadatka u kojem se navodi osnova i niz kolokatora, a polaznici moraju pronaći koji član niza nije kolokator navedenoj osnovi. Pri tome treba voditi računa da kolokatori pripadaju istom semantičkom polju:

lice: *duguljasto ~, okruglo ~, ovalno ~, lijepo ~, žedno ~*
 stol: *kuhinjski ~, radni ~, matematički ~, pisači ~, uredski ~*
 godina: *prošle ~e, jučerašnje ~e, u ovoj ~i, iduće ~e, svake ~e*
 voda: *čista ~, izvorska ~, slana ~, ljuta ~, morska ~*
 vjetar: *sjeverni ~, studeni ~, južni ~, topli ~, kratki ~*
 (ne pripadaju nizu: *žedno, matematički, jučerašnje, ljuta, kratki*)

Polaznicima se može dati tekst zasićen pridjevsko-imeničkim i glagolsko-imeničkim kolokacijskim strukturama te uz osnovu moraju upisati kolokator čije se značenje ili značenje cijele kolokacije predočava kraćim opisom metajezikom prilagođenim znanju polaznika. To je vrlo dobar način učenja kolokacija:

Obitelj Horvat živi u _____ /1/ _____ /2/ _____ /3/ kući u Zagrebu. Nisu željeli *kuću* _____ /4/ već su _____ /5/ _____ *kuću* /6/. *Kuću* su _____ /7/ godinama pa je ne žele ni _____ /8/ ni _____ /9/. Vikendom obično odlaze u malo zagorsko selo gdje se nalazi _____ *kuća* /10/ Ivana Horvata. To je _____ /11/, _____ /12/, _____ /13/ _____ /14/ *kuća* koja obitelji Horvat služi kao *kuća* _____ /15/.

Opisi kolokatora i kolokacija: /1/ (kuća) koja je veličinom iznad prosjeka; /2/ (kuća) na tri etaže; /3/ kuća u kojoj stanuje obitelj; /4/ kuća spojena s drugom kućom; /5/ podići kuću gradeći; /6/ kuća koja sama stoji; /7/ podizati kuću zidajući; /8/ dati kuću u najam; /9/ dati kuću drugome u trajno vlasništvo za određenu cijenu; /10/ kuća u kojoj se netko rodio; /11/ kuća koja će se srušiti od dotrajalosti; /12/ kuća napravljena od drveta; /13/ kuća koja postoji odavna; /14/ kuća namijenjena seljacima i njihovu načinu života; /15/ kuća koja se koristi povremeno da bi se odmorilo od posla i obveza.

Rješenja: /1/ velikoj, /2/ troetažnoj, /3/ obiteljskoj, /4/ u nizu, /5/ sagradili, /6/ samostojeću, /7/ zidali, /8/ iznajmiti, /9/ prodati, /10/ rodna, /11/ trošna, /12/ drvena, /13/ stara, /14/ seljačka, /15/ za odmor.

4. ZAKLJUČAK

Kolokacijska je kompetencija jedan od najvažnijih čimbenika leksičkoga pristupa u učenju hrvatskoga kao stranog i drugog jezika. Stoga se mora razvijati od samoga

početka učenja kako bi se postigla sposobnost pravilnog slaganja kolokacijskih struktura. Nepravilna uporaba sintagmatskih kombinacija u konkretnoj komunikacijskoj situaciji može dovesti do nerazumijevanja u komunikaciji. Nasuprot tomu, uporabom pravilno odabranih kolokacijskih kombinacija pokazuje se jezična fluentnost neizvornog govornika te stupanj razvijenosti pismenih i govornih vještina. Učenje kolokacijskih struktura i razina usvojenih kolokacijskih sklopova ovisi o različitim čimbenicima, poglavito o predznanju i motivaciji neizvornih govornika pa bi se u skladu s tom činjenicom morale osmisliti i vježbe za učenje kolokacija. Važno je inzistirati na učenju kolokacija uz obične svakodnevne riječi i vježbati uporabu kolokacijskih kombinacija u različitim komunikacijskim situacijama. Na taj će način neizvorni govornik ovladati kolokacijskim mogućnostima hrvatskoga jezika i razvijati svoju kolokacijsku kompetenciju koja će mu nedvojbeno omogućiti fluentnost i točnost jezične produkcije.

LITERATURA:

- Anić, V. (2003). *Veliki rječnik hrvatskoga jezika* (prir. Ljiljana Jojić). Zagreb: Novi Liber.
- Borić, N. (1996). *Imeničke kolokacije u hrvatskom i njihovi kontrastivni korespondenti i prijevodni ekvivalenti u engleskom jeziku*. Magistarski rad. Zagreb: Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu.
- Borić, N. (1998). Semantički aspekt kolokacijskih odnosa s kontrastivnog stajališta. *Strani jezici XXVII*, 2, 72–79.
- Borić, N. (1999). LTP Dictionary of Selected Collocations. *Strani jezici XXVIII*, 1, 56–60.
- Borić, N. (2002). Leksikografska prezentacija kolokacijskih sklopova. *Strani jezici XXXI*, 1–2, 55–63.
- Borić, N. (2002). Kolokacije kao dio leksičkog pristupa u nastavi stranih jezika. U: Stolac, D., Ivanetić, N., Pritchard, B. (ur.). *Suvremena kretanja u nastavi stranih jezika*, Zagreb–Rijeka: HDPL, 63–68.
- Firth, J. R. (1951). Modes of Meaning. *Essays and Studies* (The English Association). Pretisnuto u: J. R. Firth (1957). *Papers in Linguistics 1934–1951*. London: Oxford University Press, 190–215.
- Fontenelle, T. (1997). *Turning a Bilingual Dictionary into a Lexical-Semantic Database*. Tübingen: Max Niemeyer Verlag.

- Gorjanc, V., Jurko, P. (2004). Kolokacije in učenje tujega jezika. *Jezik in slovstvo* 49, 3–4, 49–62.
- Haussmann, F. J. (1989). Le dictionnaire de collocations. U: *Wörterbücher/Dictionaries/Dictionnaires*, F. J. Hausmann, O. Reichmann, H. E. Wiegand, L. Zgusta (ur.), Vol. 1. Berlin–New York: Walter de Gruyter, 1010–1019.
- Ivir, V. (1992–93). Kolokacije i leksičko značenje. *Filologija* 20–21, 181–189.
- Mihaljević, M. (1991). Višerječne natuknice i podnatuknice u jednojezičnom općem rječniku hrvatskoga jezika. *Rasprave Zavoda za hrvatski jezik* 17, 133–144.
- Pritchard, B. (1998). O kolokacijskom potencijalu rječničkog korpusa. *Filologija* 30–31, 285–304.
- Šonje, J. /ur./ (2000). *Rječnik hrvatskoga jezika*. Zagreb: Leksikografski zavod „Miroslav Krleža“ – Školska knjiga.
- Špiranec, I. (2005). Priroda i upotreba kolokacija: primjeri iz tehničkoga engleskog jezika. *Strani jezici* XXXIV, 3, 219–227.
- Valentić, J. (1992). Kolokacije u engleskom jeziku. *Zbornik radova Pomorskog fakulteta, Selected papers of the Faculty of Maritime Studies* 6, 247–250.

COLLOCATIONAL COMPETENCE DEVELOPMENT IN LEARNING CROATIAN AS A FOREIGN / SECOND LANGUAGE

Collocational competence is one of the key issues in vocabulary teaching. It includes creation, interpretation, acceptance and rejection of multiword combinations, as well as their semantic relations on the syntagmatic level. Native speakers can recognize correct, problematic, and false collocations without difficulties. Non-native speakers, however, must study hard in order to acquire collocational competence. Acquisition of collocational competence can be achieved by learning word combinations and all their meanings on the syntagmatic level, as well as their collocational range. Apart from discussing collocations in linguistic research, the paper proposes solutions for acquiring collocations in learning Croatian as a foreign / second language.

Key-words: collocation, collocational competence, Croatian language, collocations in Croatian language